

Financieel

14 november 2016

De Telegraaf

PRINSES LAURENTIEN PLEIT VOOR NIEUWE PRIKKELS

'Stel falen verplicht'

door Martijn Klerks

De huidige generatie leiders gaat interessante tijden tegemoet. „Ze moeten het systeem dat we samen in elkaar hebben gezet uit elkaar halen en opnieuw inrichten”, zegt Laurentien van Oranje.

Prinses Laurentien: „Soms moet je op het balkon gaan staan en reflecteren.” Foto Dijkstra bv

De prinses is naast adviseur bij diverse organisaties ook oprichter van de Missing chapter foundation, die 'ervoor wil zorgen dat besluitvormers de belangen van kinderen meenemen in beslissingen van vandaag'.

Ze is mede-auteur van Nog lang en gelukkig, een boek waarin ceo's, bestuursvoorzitters en een burgemeester advies krijgen van basisscholieren. Over negen dagen reikt Laurentien bovendien de Young Captain Award uit op paleis Het Loo.

U bent duidelijk geboeid door het thema leiderschap.

„Na jaren van samenwerking met het bedrijfsleven, als adviseur en als trainer, is het vooral de rol van mensen die me interesseert, en hun relatie tot de groepen en de systemen waarin ze functioneren. En ik zie nu dat het wringt tussen leiders en de systemen die we hebben opgebouwd.”

Wat wringt er?

„Systemen leggen de aandacht op de korte termijn. Prikkelers zijn gebaseerd op kwartaalrapportages, veel organisaties zijn inward looking. Aan jezelf denken gebeurt vaker dan aan het collectief denken. Dit zijn systemen die we samen in elkaar hebben gezet. We moeten ze uit elkaar halen en opnieuw inrichten. Bijvoorbeeld de transitie van een lineaire naar een circulaire economie.”

Hoe?

„Door de prikkelers te veranderen. Vraag aan mensen om innovatief te zijn en niet alleen maar succesvol, en stel falen verplicht. Als je de angst om te falen uit je bedrijfscultuur verbant, dan durven mensen meer.”

Dat vraagt veel van leiders.

„Ze moeten het idee loslaten dat ze zelf alle antwoorden hebben. Slimme leiders laten jong talent binnen, maar een stoel voor ze vrijhouden is niet genoeg. Dan loop je het risico dat de spelregels hetzelfde blijven, en dat de jongeren door de bedrijfscultuur toch deel van de eenheidsworst worden. Het zelfvertrouwen van jongeren moet actief gestimuleerd worden. Leiders moeten vragen blijven stellen.”

Wat vindt u zelf moeilijk?

„Voor mij is het lastig om, als ik eenmaal ergens van overtuigd ben, naar anderen te blijven luisteren en mijn visie keer op keer uit te leggen. Maar dat moet wel, want als je niet genoeg de vertaalslag maakt, te grote stappen zet, dan raak je je troepen kwijt.”

Hoe lost u dat op?

„Je moet met grote regelmaat 'op het balkon gaan staan', zoals ik dat noem. Terugkijken op je werk en je afvragen: ging ik niet te kort door de bocht? Heb ik genoeg geluisterd? Begrijpen mensen wat ik bedoel?”

Gaat die systeem- en cultuurverandering u op dit moment snel genoeg?

„Het kan altijd wel sneller, en soms is er zelfs haast bij. Kijk naar het klimaat- en energievraagstuk, daarin moeten we nu grote stappen zetten. Maar ik ben optimistisch ingesteld, bij mij is het glas altijd voor de helft of voor driekwart vol. En uiteindelijk is het eenvoudig: je voelt, of je hoort van een innerlijk stemmetje, of het wel of niet klopt.”

Dat stemmetje heeft iedereen?

„Ik merk als ik met kinderen spreek dat iedereen dat van nature heeft. Maar je moet die stem, een samenspel van intuïtie en ratio, wel trainen als een spier.”